

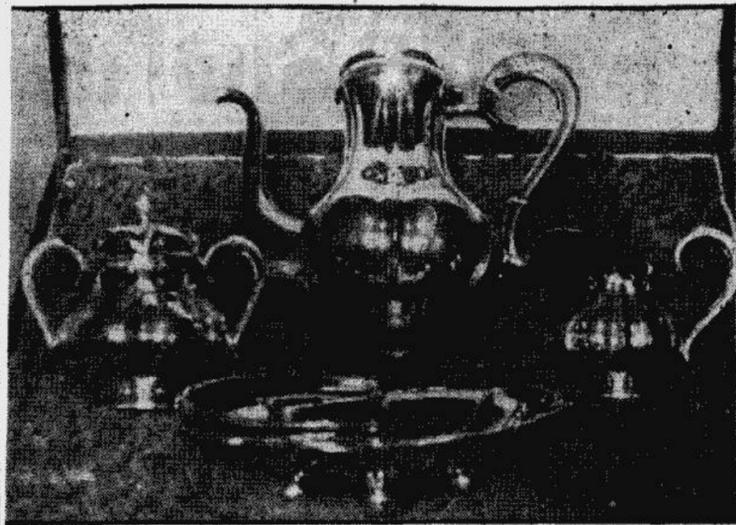
SPORTA PASAULE

Latvijas arodorganizāciju sporta, Latvijas galdi tenisa savienības, Rīgas apgabala futbola savienības, Latvijas smagatlētikas savienības, Latvijas peldēšanas savienības, Latvijas Ritenbraucēju un Motociklistu Sav. oficiāls organs

№ 542

17. septembrī 1938. gadā

№ 542

Zemkopības ministra J. Birznieka gods balva rītdienas Derbijā uzvarētāja zirga audzētājam — skaista sudraba servīze.

ASK vai Rīgas Vanderers?

Rīt plkst. 16 ASK laukumā risināsies Latvijas futbola kausa izcīņas fināla spēle starp ASK un RV vienībām. Tiesnesis būs Paals (Igaunija). Priekšsacīkstē sacentīsies RV un JKS jaunatnes ligas vienības. Biļetes kausa fināla cīņai iepriekšpārdošanā dabūjamas Apaiā kioskā, Brīvības un Elizabetes ielas stūrī.

PIRMS GADA...

Dažādas kausa izcīņas mūsu zemē izveistas samērā bieži. Futbolā bez Rīgas kausa, jau arī senākos gados pazinām Latvijas kausa spēles. Taču visas šīs kausa sacensības pilnīgi aizņēna valsts meistarsacīņu un kausa sacīkstes notika tikai "ieraduma dēļ". 1937. gadā, turpretim, sīna pilnīgi mainījās. Nāca talkā mūsu Vadonis — Valsts Prezidents Kārlis Ulmanis, kas dāvāja lielisku kausu, izcīņai visām, it visām Latvijas futbola vienībām. Un, līdz ar to bija nodibināts Latvijas futbola kausa. Sākot ar pagājušo gadu, šis Vadona mūžīgi ceļojošās balvas izcīņā ņem līdzdalību visā valstī reģistrētās futbola vienības, 1937. gadā tad nu arī bijām liecinieki pirmajam, svinīgam Latvijas kausa izcīņas finālam, ko ar savu klātbūtni pagodināja arī Valsts prezidents Kārlis Ulmanis, pasniedzot personīgi kausu pirmā uzvarētāja — RFK vienības kapteinim Jānim Līdmanim. Toreiz fināla cīņā RFK pārspēja US vienību 2-0 (0-0). Kā neizmirstams, pirmais kausa ieguvējs vēsturē vienmēr un vienmēr tādēļ paliks RFK vienpadsmitnieks. Paies 100 gadu un vēl vairāk, bet tomēr sporta žurnālista spalva vismaz reizi gadā allaž pieminēs pirmo kausa izcīņtāju. Gods RFK vienībai!

UN TAGAD.

Atkal gads ir pagājis. Otro reizi tagad stāvam Latvijas futbola kausa izcīņas priekšvakarā. 18. septembris ir diena, kad jāizšķiras, kas izvirzīsies par otro uzvarētāju greznajā kausa izcīņā. Šoreiz vairs nevaram runāt par RFK vai US vienībām, kā tas bija pirms gada. Baudīšies jauni varoņi un mēs jautājam — kas uzvarēs, ASK vai Rīgas Vanderers? Divas no visizcilākajām un nopelniem bagātākajām galvas pilsētās Rīgas vienībām iekļūvušas kausa finālā! Liktenim patīcis, ka fināla cīņā šoreiz dodas vienības, kas arī vienmēr agrākajos gados uzskatītas par kausa spēļu specialitēm, kurām nekad meistarsacīņās nav veicies tik labi kā kausa spēlēs. Tā piemēra pēc lai minam, ka ASK vienība Latvijas meistara godā tikusi tikai 1 reizi, kamēr Rīgas Vanderers šo titulu nav iecīņījis pat ne reizi. Bet, te nu arī reizi pār visām reizēm mums jāsaprot — kausa spēles nav meistarsacīņu izcīņa! Tādēļ arī nebūsimies, Valasības, kas parasti laurus plūc meistarsacīkstēs, nespēj tomēr savu īsto vārdu teikt kausā.

ASK VAI RV?

ASK un RV vienības šodien stāv lielā notikuma priekšā. Mums ziņo, ka ASK vienpadsmitnieks rītdienas cīņai komplektēties sekojošā grupējumā: Kļaviņš, Makarskijs, Dzelis, Pakalns, Pidrīksons, Vitoliņš, Puciņš, Puriņš, Vanags, Pētersons, Bordūko. RV sastāvā lētīlps: Bobris, Luginskis, Simanis, Seino, Bēze, Stāls, Ziemeļs, Višols, Šeibels, Verners un Brēde. Vienību kapteini ir: ASK — Makarskijs un RV — Simanis. Tuvāk analizējot abu vienpadsmitu spēlētājus, jāatzīstas,

ka RV galvenais spēks mī aizsardzībā (Behris, Luginskis, Simanis). Pussargu spējas abās vienībās samērā vienlīdzīgas, kamēr uzbrukums, šķiet, spēcīgāks ASK vienpadsmitam. Bet, RV uzbrucēji savukārt var dzīvot mazliet uz aizsardzības rēķina, kas līdz ar to abu vienību spējas pilnīgi līdzsvaru un līdzšinējie pieredzējumi skaidri saka, ka laukumā rīt dosies vienības, kam abām ir vienādas uzvaras izredzes. Bet, kas tadā gadījumā uzvarēs? Neapšaubāmi, tā vienība, kuras spēlētājiem būs dziļāki nervi, kas pratis nezaudēt mieru nopietnās situācijās un neatsīs neizmantotus momentus, kuri labvēlīgi vārtu iegūšanai. Neizmirsīsim gan arī, ka no svāra ir laime. Un šī spēles laime nu var būt ik vienībai citāda, kas līdz ar to vienu otru reizi dziļi ietekmē rezultātu. Tādēļ arī šoreiz nav teikts, ka rezultātu izšķirs tikai niecīga vārtu starpība, bet viens no pretiniekiem var svinēt uzvaru pat ar augstu rezultātu. Bet, tāds ir futbols, tāds ir spēlētāju liktenis!

KO VĪNI DOMĀ?

ASK vienības kapteinis Fr. Makarskijs saka: „Ka cīņa nebūs viegla, to zin katrs no ASK vienības spēlētājiem. Mēs tadēļ arī ne-

Rīt 16 ASK laukumā būsīm aculiecinieki Latvijas futbola kausa izcīņas lielajai fināla spēlei

tiesnešiem — rāals. Vai mums pašiem trūkst tiesnešu? Nebūt — nē! Baltijas valstu futbola turnīra laikā notika tiesnešu kongress. Viens no svarīgākajiem lēmumiem šai kongresā bija tas, ka nolēma turpmāk pēc iespējas izmantot Baltijas valstu tiesnešus. Tā latvju, lietuvju un igauņu futbola saites var nodibināties vēl ciešākas kā līdz šim. Tādēļ ir patkami un no sirds apsveicami, ka Latvija rādījusi lielo priekšzīmi un pat Latvijas futbola kausa finālam, kaut tur arī spēkojas tikai 2 latvju vienības, uzcīņājusī cīņu vadīt kaimiņvalsts Igaunijas tiesnesi. Jātīc, ka šim solim sekos atbalss arī Igaunijā un Lietuvā. Igaunju tiesnesi Paalu sveicīm Rīgā kā mīļu viesi un objektīvu soģi! Līnijtiesnešu amatā kausa fināla spēlē būs A. Krauklis (Starte) un O. Rusanis (RFK).

KAUSA FINALS...

Šoreiz futbola kausa fināla spēle notiks tikai otro reizi. Tāpēc mēs vārēbt vēl īsti neesam iegājuši kausa cīņu drudzī, kādu parasti piedzīvo citās zemēs, bet jo sevišķi Anglijā. Tur futbola kausa fināls ir nevien pats lielākais sporta notikums, bet aizņēno pat visu pārdējo, ieskaitot arī politiskās dzīves norisi. Interese par futbola kausa izcīņu ik gadus aug tomēr arī pie mums. Var droši teikt, ka salīdzinot ar pagājušo gadu, tā ir jau dubultojusies. Tas liecina, ka Latvijas kausa spēles uākotnē var aizņēnot visus pārējos futbola sārīkojumus, kur kā izpēmumu drīkst uzskatīt vienīgi valstu sacīkstes. Arī rīt, otrajā Latvijas futbola kausa izcīņas finālā, galdams nūlzu lauzī pieplūdums. Bet, tas arī būš skaistākais pierādījums, ka mēs arvien vairāk apzināties, kas ir kausa fināls, cik daudz satraukuma aptver šie vārdi! Un visi tie tākstošī, kas rīt pulcēsīs ASK laukumā, lai uzmodina cīņitāju un galu galā jūsmīgi sveic uzvarētāju — labāko no labākajām vienībām, kas ņēmušās līdzdalību otrajā Latvijas kausa spēlē, kas ar godu un uzslavu cīņitūšs Vadona dāvātās mūžīgi ceļojošās, brīnumjaukās balvas dēļ.

Kas būs mūsu Pūces un Niklases konkurentes Vinē?

Šodien, atklājot 1. Eiropas sievietiņu meistarsacīkstes vieglatlētikā, Vīnes stadionā parādes gājēnā iesojos 16 valstu 144 atlētes. Tik liels dalībnieku skaits vēl nav bijis nevienā starptautiskā sievietiņu vieglatlētikas sarīkojumā, pat pasaules meistarsacīkstēs nē. Lielāko sacensību daļu dod Vācija, kas visās disciplīnās piedalās ar iespējamo 3 dalībnieču skaitu. Tad Anglija ar 15 vieglatlētēm, Itālija un Ungārija ar 8, Polija — 6, Francija un Holande — 5, Norvēģija un Zviedrija — 4, Dienvidslāvija un Beģlija — 3, Latvija, Igaunija un Šveice — 2, Somija un Dānija — 1. Atsevišķās disciplīnās pieteikumu daudsums ir šāds: 100 m — 27 dalībnieces, 200 m — 22, 80 m barjeros — 15, šķēpā — 12, diskā — 15, lodē — 17, tāllēkšanā — 19, augstlēkšanā — 10 un 4x100 m stafetē startēs 7 vienības. Kā redzams, tad vislielākais dalībnieku skaits ir 100 metros (27 skrējējas), bet mazākais — augstlēkšanā (tikai 10 lēcējas).

Latvjuš neapšaubāmi visvairāk var interesēt tās sacensības, kur startē mūsu reprezentantes — Niklase un Pūce. 100 m skrējienā Niklases konkurentēs būs: holandiete Koen, norvēģietes Undeli, Brandvolde, Zivertsonne, beģliete van Rossum, francūziete Perrou, igauņietes Parmosne, Uus, unģarietes Nagi, Feer, Valla, angļietes Lok, Saunder, Brown, itālietes Testoni, Alfero, Luchini, dienvīdslaves Hofmane, Krajmovača, zvīdriete Viemane, polietes Valasīeviča, Kalucova, Ksiakīeviča un vācietes Krauss, Albus, Kinele. 200 metros bez Niklases vēl piedalās: holandiete Koen, norvēģiete Vennevold, francūziete Perrou, unģarietes Nagi, Babai, angļietes Saunder, Čalmere, Brovz, beģlietes van Rossum, Pousset, itālietes Testoni, Penco, Pīkīni, dienvīdslave Hof-

Sodien Eiropas vieglatlētšu meistarsacīkšu 1. diena. — Piedalās 16 valstu 144 sportistes

mane, zvīdriete Vretman, polietes, Valasīeviča, Gavronska, Kalucova un vācietes Krauss, Foigt, Ērl. Kā droša uzvaras favorite abās sprinta distancēs startē pasaules rekordiste Valasīeviča. Dalībnieču ierindā ir visas ievērojamākās ātrnieces un mūsu Niklasei pirmajā startā ārpus savas dzimtenes robežām būs jāabolvē grūtas cīņas jau priekšskrējienos.

Pūcei skaitliski ir mazāka konkurence, bet tāpat startē visi Eiropas galvāga spēki. Lodes krūšanā piedalās: Līpasti (Somija), Niesniska (Holande), Bellu (Francija), Pūce (Latvija), Nagi un Regai (Ungārija), Reid, Tillei un Konnal (Anglija), Pīkīni (Itālija), Neferoviča (Dienvidslāvija), Avale (Zvīdrija), Cecčiko-

va un Flakoviča (Polija), Mauermeijere, Šredere un Vessele (Vācija). Lodē, domājams, visas 3 pirmās vietas iemēns vācu atlētes. Šķēpa mešanā dalībnieču saraksts dod šādu seju: Līpasti (Somija), Stiefele (Šveice), van Keeteren (Beģlija), Pūce (Latvija), Konnal un Reid (Anglija), Kattaneo (Itālija), Avale (Zvīdrija), Valasīeviča (Polija), Gelius, Patoore un Krigerre (Vācija). Tikai visas 3 vā-

cietes ir noteiktas 40 m pārsniedzējas, pārējās šo tālumu vēl ne reizi nav realizējušas. Nav pieteikta izcilā polu rekordiste Kvasnievska, kas Berlīnes olimpiskās spēlēs izcīņīja bronzas medaļu. Tieši šķēpā mūsu reprezentante var cerēt gūt vislabākās sekmes.

Vēl vārēbt būtu interesanti, atzīmēt dažus rīkus par šodienas un rītdienas cīņām. Pirmo reizi starptautiskā sievietiņu sarīkojumā dalību ņēm Somija, kuru reprezentē viņu teicamā mešanas disciplīnu specialiste Līpasti. Somija gan ir slavena ar saviem vīriešiem — vieglatlētēm, bet sievietiņu vieglatlētika tur bāpdu mazu popularitāti un netiek Somijā pat notūrēta valsts meistarsacīņu izcīņā. Tāpat pirmo reizi savas spējas atklātībai rādīs dienvīdslavietes, Itāļu vienība trūkst Berlīnes olimpiskās uzvarētājas 80 m barjeros — Vallā, kas pārtraukusi savas sporta gaitas. Itāļi gan cer, ka Vallas uzvaru Vīnē atkārtos Testoni, kas Berlīnē arī iekļuva 80 m barjera skrējīna finālā. Angļu ekspedīcijas sastāvā nav jaunpūces augstlēcējas Odam. Viņa, kā zināms, Berlīnē aiz unģarietes Csak ieguva sudraba medaļu. Olimpiskajai augstlēkšanas sacensības uzvarētājai Csak šoreiz būs grūti uzvaru atkārtot, jo vāciete Ratjena ir pasaules rekorda formā. Kā vispārējas favorītes cīņā dodas vācietes, kas aizstāv savu pirms 4 gadiem Londonā iegūto 1. vietu kopējā klasifikācijā. Un nevar būt saubu, ka arī šoreiz Vācijas meitas atzīmēs ievērojamākos panākumus. Un atvju reprezentantēm, kas viņām jāizstāv? Nu — tā labā mūsu sievietiņu sporta slava, ko avā laikā Geteborgā un Prāgā nodibināja atvju pirmās vieglatlētikas celmlauzes — Karlsonē-Kukalne, Krūmiņa-Dulmane un Liepīna-Zāģere.

1.675 metri!

DORAS RATJENAS JAUNS PASAULES REKORDS.

Saarbrīkenā Vācijas vieglatlētēm — Eiropas meistarsacīkšu dalībniecēm notika pēdējā pārbaude. Šeit realizēti lieliski sasniegumi. Dora Ratjena sasniegta jaunu pasaules rekordu augstlēkšanā — 1,675 metri, labojot savu veco rekordu par 1,5 cm. Uzvarētājas pārējās disciplīnās realizējušas šādas pasaules klases

sniegumus: 100 m — Krauss 12,2; 80 m barjeri — Gelius 11,7; tāllēkšanā — Praetce 6,73; diskā — Mollenhauer 41,73; lodē — Šredere 13,81; šķēpā — Gelius 45,74 metri. Šie skaitļi pārlieku rāda, ka vācietes ir lielākās favorītes Eiropas meistarsacīkstēs Vīnē, kas rāksīs šodien.

APSTIPRINĀTS EIROPAS REKORDS. Liza Gelius (Vācija) š. g. 30. jūlijā skrēja 80 m barjeros 11,6 sekundēs. Šādu rezultātu 1. augustā atkārtoja Stella Valasīevičs (Polija). Abi šie sasniegumi tagad oficiāli apstiprināti kā Eiropas rekords 80 m barjeros.

3 „gudrās galvas”

26. oktobrī Arsenalā laukumā Londonā notiks Anglijas — Eiropas kontinenta sacīkste futbolā. Tagad noskaidrojies, ka FIFA uzdevumā Eiropas kontinenta sastādīto vienību izraudzīs 3 „gudrās galvas”: profesors Pelivans (Čehoslovākija), Mauro (Itālija) un Lotsi (Holande). Six.

stu sacīkste futbolā. Šai svarīgajā cīņā Polijas vienība dosies sekošā sastāvā: vārtos — Madejski; aizsargos — Scepaneks, Galecki; pussargos — Gora, Sites, Ditko; uzbrukumā — Pīecs I., Pionteks, Petereks, Vilimovskis, Vodarcs. Rezervē — Mrugala, Gemca, Pīecs II. un Scerfke. Daudzi no šiem polu spēlētājiem pazīstami arī mums, sakarā ar iepriekšējā gadu Latvijas — Polijas valstu sacīkstēm. Interesantākais tomēr tas, kāds Polijas sastāvs darbosies 25. septembrī Rīgā?

PASAULES MEISTARSACĪKSTES LEDUS HOKEJĀ — FEBRUARA SAKUMA.

(Speciālziņojums „Sporta Pasaulei“.) Cīrihē, 16. septembrī. Izlemts, ka pasaules meistarsacīkstes ledushokejā Šveicesiem sporta savienība izvedīs 1939. gadā no 3. līdz 12. februārim. Kā jau tas bija iepriekš ziņots, pasaules meistarsacīkstes izvedīs 2 Šveices pilsētās — Cīrihē un Bāzē. L. Z.

IZRAUDZĪTA POLJAS VALSTS VIENĪBA CĪŅAI AR VĀCIJU.

Rīt Kemīcā notiks Vācijas — Polijas val-

Kas ir Norvēģijas populārākie sportisti?

Katrā zemē ir sportisti, kas lemtantojami... Kadē norsvegu laikraksts šīs dienas publicējis sarakstu, kur plevēd 50 Norvēģijas populārāko sportistu vārdus.

mācija visai pasaulei, kā jābūc augstamā ar karti, Pickettā vietā ir daudzārtējais norvēģijas vāksis futbola vienības dalībnieks, norvēģu futbola tautas elks Jergens Juve.

Amerikas basketbolistu pirmais starts Eiropā

Daudzi varbūt domā, ka Amerikas basketbolistu pirmais uzstāšanās Eiropā bija 1938. g. Berlīnes olimpiskās spēles.

Stouts (Amerika) — 4:06,6; 110 m barjerskr. uzvarēja vēlākašs pasaules rekordists, amerikānis Simpsons — 15,2; lielisku rezultātu veserā mešanā sasniegās pasaules rekordists amer. Rafens — 55,0105 m; bet otrās vietas ieguvēja, arī amerikāņu Meekormika rezultāts jau daudz vājāks — 46,085 m.

Ka Amerikas YMCA netrūka uzņēmības, pērdās tas, ka tā iekļuva pat revolūcijas pērgabalā, kur šo rindiju rakstītajam torēis kilstot bēgu gaitās, tagadējā Gorkijā, bija izdevība iepazīties ar amerikāņu ieceltām sporta nozarēm, kā boksu, basketbolu un volejbolu, kas deva iespēju vēlāk, atgriežoties dzimtenē, būt par šo spēļu apmācītāju (1921.—22. g. g.).

1,37 m garš — un tomēr ievērojams futbolists

Ari mazie cilvēki var būt lieli futbola spēlētāji. Lai šo vārdu pareizību pierādītu, var slēveot pat daudz piemēru. Viena no visslavākajiem centra uzbrucējiem pasaulē kādreiz bija G. O. Smiths, bet viņa reize arī bija augumā mazāka futbolista, kāds jebkad spēlētājs Anglijas valsts vienībā.

bolistus, nav nemas jābrauc uz Angliju. Mūsu pašu mājās netrūkst īscilus futbola spēlētāju, kas tomēr ir tik maz, ka daļa laba labe dzelceļa konduktors labi neapkatoties, šiem īscilajiem futbola laudim ledotu „bērnu bijetes”.

Latviešu peldētāja panākumi Anglijā

Daudz gadus atpakaļ pazīstamais Kaiservald peldētājs — Latvijas rekordists Arnolds Gertners atbrauca uz Angliju (Volverhamptonu), kur tas atrada darbu kādā ievērojamā rūpniecības uzņēmumā.

lids ar to palīdzēja mīnētai vienībai izcelties uzvaras pret citu Anglijas pilsetu peldētājiem. Sevīski skaitu uzvaru Gertners izcīnījis nesenājs sacīkstēs, iegūstot Cupies kausu. Šī sacīkstēs visa distance bija jānopeld 4 pārnēmās, t. i. uz krūtīm, muguras, sāniem un brīvā stilā.

Dažādi sporta apģērbi. Vieglatlētiem, Futbolaistiem, Tenisistiem, Ritenbraucējiem, Ūdenssportam, Peldētājiem. Vairumā Mazumā Sports apģērba nama J. Glasmanis.

Kas ieņems vadošo vietu I. līgā? MEISTARIBAS ČINĀ. Nodokļu dep. - VEF. Sodiens, 17 septembrī, plkst. 17 VEF laukumā, Satīkame ar tramvaju Nr. 1 līdz galam.

ZIRGU SPORTA HIPODROMS

Artūrs Roze. Mūsu zirgu izlase aicina!

Rit hipodromā notiek mūsu zirgu sporta lielākais notikums: Latvijas Derbija. Kopš 1934. gada šis notikums pūlīna vislielāko apmeklētāju skaitu. Zirgu īpašnieku aicina lielais godalgas spērnis, bet hipodroma apmeklētājus — sprāgā cīņa, kas parasti ir katras Derbija izlases pamats!

var!” tāda atsaukums ir bieži dārdama pēc lielo godalgu izcīnās. Bez šaubām, ja arī līdzinājās lielo balvu izcīnās no sporta viedokļa nav mums devušās īscilus rezultātus, tad tomēr nesamirsīsim, ka šo balvu izcīnā nēdāks mūsu labāko zirgu izlase, un ja kāds ir tik pārkās savās spējās, ka citi tam nespēj tuvojies, tad aplaudēsim tam, jo tas ir tiešām mūsu lepums.

Rit hipodromā

1. DERBIA IZCINĀS I. SKRĒJIENS. Startē: „Iskra”, „Negusa”, „Strauju”, „Valmieriete”, „Pastorkus” un „Makalena”. Negribam pārgēto pārgēto pārgēto „Makalena”, bet viņas pārgēto šai skrējienā nevarām apslēpt. Udrosināmie pārgēto bez „Pastorkus”, pirmā vietā „Iskra”, otrā — „Negusu”.

Un — tagad labākais!

Šogad Derbijā mums ir 13 dalībnieku, kas iedalīti divos priekšskrējienos, no kuriem ā labākīe iekļūva finalā — Derbija balvas īscīnā.

Daudzā īpašums. Sacīkstē brauks Iv, Moskalenko, „Negusa” tēva ir „Draufengens”, viens no mūsu rīkstotāju īscilākiem vālsās ērzelēm. Diemžēl, par mācī „Ventu” mums zīņas trūkst.

„Strauju” tēva ir jau pieminētās „Little Boy”, mātē „Luša” nav mums pazīstama. Vienīgais „San Valkera” pēncājs šai Derbijā īscīnā ir „Valmieriete”. Diemžēl, šai ķēvei, neskatoties uz tās īscilāko ķer. eņa uzūbū, nav izdevies sasniegt sevīski īscilus ātruma rezultātus Rīgas hipodromā. Tās tēvs ir viens no mūsu īscilākiem vālsās ērzelēm — „San Valker”. „Valmierietes” tēvs ir dēls slavenā amerikāņu ciltstēvam „San Francisko”.

„San Francisko” ir cēlies no pazīstamā ātrās rīkstotāju līnijas: „San Francisko” — „Zemuro” — „Mc. Kinney” — „Alcyone” — „George Vilkes”. „San Francisko” mātē „Onīka” ir tikpat slavenām asinīm, tā tēvs ir „Nutwood Vilkes”, kas cēlies no „Guy Vilkes” un mātē „Mary Walker”, kurai arī ir ērzeļu līnija tieša radniecība ar „Mc. Kinney” tēvu — „Alcyone”.

„Mūsu favoriti”. 1. Meteors — Alfa II — Derbists. 2. Karola — Adlons — Dolo Duffy. 3. Senons — Beata — Karalīns.

ESPLANĀDĒ. Pēc uatvaucošajiem mirkļiem Derbijā mierīgas pusdienas un vakariņas.

Somija zaudē 0—5!

(Speciālizojums „Sporta Pasaulei“)

Helsinki, 16. septembrī. Pēc uzvarām Tallinā un Rīgā, Zviedrijas valsts vienība svaru celšanā vakar startēja Helsinkos un uzvarēja valsti sacīkstē Somiju 5—0! Kā redzams, somiem nācies atīt vēl smagāku zvedru pārkumu, nekā latviešiem un igauņiem, jo Rīgā un Tallinā zviedri uzvarēja 4—1

REDAKCIJA, EKSPEDICIJA UN KANTORIS:
Rīgā, Dzirnāvu ielā Nr. 57.
Redakcija atvērta katru dienu no pulkst. 10—14, trešdienās, piektdienās un svētdienās arī no 20—24.
Atbild redaktors: TEODORS SPADE
Redaktors: ARNOLDS ŠMITS
Izdevējs: A. SEGLENIĒKS

Iznāk pirmdienās, ceturtdienās un sestdienās rītos
Astotais gada gājums.

REDAKCIJAS TALRUĻI:
Redakcija: 30091.
Redaktors: 98427.
Izdevējs: 30602.
ABONĒŠANAS MAKSA:
1 mēn. Ls 1,30; 3 mēn. Ls 3,60;
6 mēn. Ls 6,50; 1 gads Ls 12,50.
Uz ārzemēm 100% dārgāk.
Tekošs rēķins pastā Nr. 11023.

Sporta kalendārs

Kas šodien un rīt notiek Rīgas sporta laukumos.

ŠODIEN, 1938. GADA 17. SEPTEMBRĪ,
16.00 Pilsētas stadionā: LAS meistarsacīkstes vieglatlētikā; pl. 16.30 LAS mitnē eksternā galda tenisa turnīrā spēļu sākums dāmu klasei.

17.00 Futbola: JKS lauk. US — 16. JAPSK (virslīgā); VEF lauk. NDDBB — VEF (1. līgā); Uzv. p. lauk. Kružoks — RPIDDB (3. līgā).

19.00 LAS mitnē: LAS eksternā galda tenisa turnīrā spēļu sākums A klasei.

RĪT, 1938. GADA 18. SEPTEMBRĪ.

9.00 Vidzemes šos. 12. km: 100 km ātruma sacīkstes motociklistiem.

9.30 JKS lauk. futbola: RFK — JSP (3. līgā).

10.00 Vieglatlētikā: Pils. stadionā LAS meistarsacīkstes. Galda tenisā: LAS mitnē eksternā turnīrā spēļu turpinājums B klasē. Futbola: SIB lauk. SIB — Starts (1. līgā); Uzv. p. lauk. LLA — ISFDSB (3. līgā); VEF lauk. RV — US (3. līgā); Unions lauk. Unions — LAS (3. līgā); plkst. 10.30 JKS lauk. Reduta — Makkabi (jaun. līgā).

11.30 Futbola: JKS lauk. Makkabi — LSB (1. līgā).

12.00 VEF lauk. Reduta — JSP (1. līgā); LSB lauk. LAS — Unions (1. līgā); Uzv. p. lauk. LDZB — JKS (1. līgā); Unions lauk. LV — LAS Sloka (2. līgā); SIB lauk. draudzības sacīkste VEF — SIB (jaun. līgā). Rīkošanas sacīkšu sākums hipodromā.

13.00 Galda tenisā: LAS mitnē eksternā galda tenisa turnīrā spēļu turpinājums A klasei. Plkst. 13.15 hipodromā: Derbijs.

14.00 Ritenbraukšanā: Marss lauk. vecmeist. K. Vitoliņa jubilejas sacīkstes. Rokas bumbā: kausa izcīņa Unions lauk. RSB — LJ. Plkst. 14.15 futbola: ASK 1. JKS — RV (jaun. līgā).

16.00 Futbola: Latvijas kausa izcīņas finālspēle ASK laukumā: ASK — Rīgas Vanderers.

18.00 LAS mitnē: eksternā galda tenisa turnīrā finālspēles visām klasēm.

Voldemārs Šmidbergs Sp. b-bas Amatiērs vecbiedrs.

Kārlis Vitoliņš

Amatiera dibinātāja 50 g. jubileja sporta laukumā

KARLIS VITOLIŅŠ.

Rīt uz 50 sporta laukumā pavadītajiem gadiem atskatās viens no Latvijas riteņbraukšanas sporta celmlaužiem — Kārlis Vitoliņš. Šai sakarībā rīt plkst. 14 sp. b-bas Marsa laukumā notiks plašas eksternas jubilejas sacīkstes, ar sirmā jubilara līdzdalību. Rīt vakarā — plkst. 20 sp. b-ba Amatiērs savam dibinātājam un goda priekšniekam K. Vitoliņam par godu rīko jubilejas mielastu, kur piedalīsies lūgtie viesi, Mielastos notiks sp. b-bas Amatiera telpās — Brīvības ielā Nr. 55. Lai pastāstītu K. Vitoliņa nopelnus Latvijas sporta dzīvē, dodam šodien vārdu viņa laika biedrim un sporta darbiniekam V. Šmidbergam.

Viens no vecākās riteņbraucēju gvardes locekļiem var atskatīties uz sekmīgi pavadīto 50 gadu garo darbību sporta laukumā. Nav daudz tādu, kuri ziedotu cilvēka mūšu sportam. Tāds ir mūsu jubilaris Kārlis Vitoliņš. Arī organizācijas darbā viņš darbojas jau no pirmekara laikiem. Ir sporta biedr. Amatiērs dibinātājs, arī Latvijas Motociklistu Biedrības dibinātājs. Vitoliņš ir arī daudzu organizāciju goda biedrs. Ar savu atsaucību sportam, plaši pazīstams sporta apriņķā. Nav bijusi noraidīta atbilde, ja kāds griešies ar lūgumu atbalstīt ar balvu centīgu sportistu vai ziedot līdzekļus biedrības vajadzībām.

Savas sportista gaitas Vitoliņš sācis 1888. g. kā 16 g. vecs zēns uz augsta rata („vella-pēda“). Kā katram jaunam sportistam, tā arī Vitoliņam sākums bija grūts, jo varēja trenēties tikai pēc darba — vakarā. Viņš

strādāja kā graviera un zeltkalņa mācekļis pie Lemkes. Kam patika un gribas spēks, tas daudz ko pārvar, un šis īpašības mūsu jubilarim bija un vēl uzglabājušās līdz šai dienai. Iemācoties pietiekoši vadīt augsto ratu, jubilaris sajūmināts par maksas riteņbraukšanu, kopā ar Rudzīti, Tomasu un Meši sāka cītīgi trenēties un darba augļi bija bagāti. Tad Vitoliņš jau brauca kā mācējas virtuozs uz viena rata, gan spēlējams mandolīnu, gan šaujot mērķi. Vecās paaudzes sportisti vēl tagad it ļoti atceras Vitoliņa (Vitollo) priekšnesumus.

Kad „modē“ nāca motorsports, Vitoliņš jau 1901. gadā iegādājās „Magnet“ sistēmas motorratu un kopā ar Lazdīni, Jolku un Tomasu sāka trenēties motorbraukšanā. Visi augšā minētie ir arī uzskatāmi kā pirmie latviešu celmlauži motorsportā. Vitoliņš vēl tagad šo sporta veidu piekopj, lai gan jubilarim jau

66 gadi. Tagad Vitoliņš brauc uz BSA ar blakus vāģi. Pēc amata zeltkalis — graviers, Vitoliņš pirms kara, kā arī tagad ir viens no labākajiem žetonu un nozīmju izgatavotājiem. To redzam jau uz pirmekara godalgiem, kur bija plānītes ar latvisko „Sveiks“. Tad tas arī bija Vitoliņa darbs — popularizēt latvisko sportu pirms kara un tieši šīs latviskās godalgas izdalīja sevīem sportistiem sporta biedr. Marss un Amatiērs. Lielākā daļā žetonos un nozīmēs ir Vitoliņa rīcībā, tā ka katra gaudmei tur atrodama piemērota izvēle. Nav iespējams uzskaitīt šeit dāvētas balvas un žetonus atsevišķiem sportistiem un biedrībām, bet to skaits ir simtos. Šo faktu pilnā mērā var apliecināt sp. b. Amatiērs, sp. b. Marss, LMB, LSB, II. RAK, Kružoks un citi. Vienmēr smaidošs un priekā pilns ir redzams Kārlis Vitoliņš, ja jautā, kā uzglabājis brašo stāju.

Patiešām, savos 66 gados Vitoliņš nav slimojis, izņemot kontūziju un asinsaindēšanas rīkāt, kura vēl tagad jūt traucējumus. Kā katram motorsportā braucējam, tā arī Vitoliņam bijušas savas klizmas, bet braucējs ticis cauri vienmēr tikai zilumiem un nobrāzieniem. Tas tomēr nav atbaidījis mūsu jubilaru ar drošu roku vadīt savu BSA. Vēl tagad Vitoliņš vaļas brīžos sēžas uz augstā vienrata un trenējas dzied. biedr. Rota telpās. Ar savu braucēnu Vitoliņš arī grib kuplīnāt rītdienas jubilejas programmu Marsā. Lai labi sokas!

Ja kādreiz Latvijas sportam radīšies sporta muzejs, tad jubilara novēlējums ir visas viņa godalgas, balvas, vainagi un mākslas rādī, kuru skaits ap desmit, nodot glabāšanai minētā muzejā nākamajam paaudzēm. Bez darbhības sporta laukā, jubilaris ir vairāku ugunsdzēsēju biedrību goda biedrs. Savos 66 gados jubilaris ir mozs un darba prieks vienmēr kvēl viņa acīs. Novēlāsim centīgajam sporta un sabiedriskam darbiniekam — Kārlim Vitoliņam, gaišu dzīves vakaru. Lai viņš arī turpmāk vēl ilgi darbotos Latvijas sporta labā! Uz to labas sekmes nākošajā dzīves posmā.

Alberts Šelbelts

Stūra sitiens

Kapēc Latvijas futbola vienības neprot izmantot stūra sitienus?

Stūra sitiens ir likvidēts! Eriks Pētersons lieliski stūli atvairā bumbu. Pa labi no Pētersona redzami Dzerēlis un Lauks. Uzņēmums izdarījis S. C. Pilsen — LFS sastādītās vienību cīņu.

Stūra sitiens sākumā aizsardzība ir paspējusi pārķertot spēlētājus, nesept bistamās vietas un tai ir iespēja spēlēt stāvot uz vietas, bet nevis atkāpjoties, kā tas notika līdz šim, tomēr uzbrucējiem ir savas priekšrocības. Viņi sakoncentrē uz masas laukumā daļas visu savu uzbrukuma spēku, izbīda pussargus tālu uz priekšu, kas dod iespēju uzbrukumu atkārtot vairākkārtīgi.

Katrs skatītājs redzējis šādu skatu futbola sacīkstē: uzbrucēji izrūvēsies jau līdz soda laukumam. Vēl brīdis un tūlīt sekos sitiens vārtos. Lai šis sitiens notiktu, spēlētājam jāatrodas tikai dažus maz izdevīgākā stāvoklī. Bet, aizsardzība jau paspējusi savilkt spēkus pie vārtiem un aizsargs, izsīdams bumbu aiz vārtu līnijas, izdara vienīgu glābjošo situāciju, lai nekristu vārti. Tiešas briesmas ir pagājušas. Pēc nedaudz sekundēm sekos sitiens no stūra un bumbu atkal atradīsies vārtu tuvumā. Par šo stūra sitienu, kas pie mums tik reti beidzas ar vārtu iegūvumu, mēs arī parunāsim.

viensības pusvidējam uzbrucējam, kas dara rāvienu uz priekšu un skrējienā sit ar galvu bumbu vārtos. Tādu sitienu vārtsargam ir grūti turēt, bet ja bumbu nonāk zēm un ir dota iespēja spēlēt ar kājām, tad ļoti reti rodas izdevība spēģīgi iesist bumbu vārtos vai aizsist to tālāk no vārtiem, jo spēlētāji viens otru stingri nosedz. Iznēmums varbūt būš tikai tad, ja bumbu padod pussargiem, kas atrodas apmēram 20 metrus no vārtiem, bet šādu eksperimentu ieteicams izvest tikai mītrā laikā.

Katru aizstāvētāju traucēs viens, divi, pat trīs pretinieki, mēģinādami nopielāst to pie bumbas. Lai pie šāda nevienāda stāvokļa vieglāk saņemtu bumbu, tad tā jāņem no gaisa, jo bumbu, kas atrodas gaisā, dod vairāk rielības brīvības. Tāpēc abām pusēm jācēmas pirmā kārtā uzskatīt spēli, kamēr bumbu nav nonākusi zemē. Pirmajā līnijā uzbrucēju trieciena spēks pieder centra uzbrucējam; otrā līnijā cāstādīsies no drusku atpakaļ atvilktiem diviem pusuzbrucējiem. Šiem spēlētājiem ļabi jāspēlē ar galvu, ļabi jāprot lēkt, ātri izrautes un par visu vairāk — jābūt ļabi laika izjūtai. Izšķirošo sitienu ar galvu var izvest pēc izrāviena uz priekšu, 4—5 metru attālumā no vārtiem. Pie daudz maz tehnikas, šis sitiens var beigties ar vārtiem.

Kas ir vajadzīgs, lai bumbu pēc iespējas

efektīgāki izspēlētu? Spēlētājam jāatrodas apmēram 10—12 metru no domājamas sitienu vietas, un izdarot izrāvieni uz bumbu, vispirms jāatbrīvojas no sedzošā aizstāvja un, otrkārt, pēc iespējas jāpalielina lēciena augstums un sitiens spēks un straujums. Uzbrucēju trešā līnija sastādās no pussargiem, kas atrodas apmēram 20 metru no vārtiem.

Jāsaka, ka pie pareiza stāvokļa un pareizas bumbas padošanas (ne tuvāk par 5—6 metriem no vārtiem), stūra sitiens aizstāvjiem ir grūts uzdevums. Ar stūra sitienu sekmīgi cīnīties spēj tikai tie, kas ļabi pārvalda spēles taktiku un tehniku un prot to pielietot praksē. Par nožēlošanu, ļoti bieži šo jautājumu atrisināt palīdz paši uzbrucēji ar savu nemākulīgu spēli. Lai gan uzbrucēju ir par vienu vairāk nekā aizstāvju un viens no aizstāvjiem ir aizņemts ar vārtu stūru nosegšanu un tāpēc tam ir pasīva loma — visvairāk gadījumos stūra sitiens beidzas aizstāvjiem labvēlīgi.

Cik savādi gan tas arī nebūtu, Latvijas meistarsacīkstēs stūra sitienu reti kad beidzas ar vārtiem, kautgan pašu stūra sitienu spēles laikā, ir desmitiem. Uzbrucēji, parasti, neprot izmantot savas priekšrocības ne mazākā mērā. Pavisam nepareizs stāvoklis ir bijis Baltijas kausa izcīņā Tallinā, spēlēt ar Igauniju, kur Latvijas vienības uzbrucēji no 9 stūra sitieniem 2 puslaikā nav spējuši realizēt nevienus vārtus! Tas ir raksturīgi vairums mūsu futbola vienībām. Trenējoties, viņi, acimredzot, nemācas aizsist stūra sitienus, bet mājēji uzbrucēji, kam tieši būtu jātrenē stūra sitiens, laicam gan nemaz neņēnē sitienu precizitāti.

Mūsu vienībām vajaga vairāk izmantot visas uzvaras iespējambas. Pareizs stūra sitiens bumbas padeviens un arī saņēmiens var pāvairot uzvaras izredzes. Par to vajadzētu padomāt ne tikai treneriem, bet arī spēlētājiem.

100 km MOTOCIKLISTU ĀTRUMA SACĪKSTES
Svētdien, 18. septembrī Vidzemes šosejā plkst. 9 risināsies motociklistu ātruma sacīkstes 100 km distancē.
Starts un mērķis Vidzemes šosejā 12 km.

Negatīvi novērojumi zemāko līgu futbola sacīkstēs

Apmeklējot zemāko līgu futbola cīņas, novērotas vairākas negatīvas parādības. Galvenokārt aizrādams uz futbolistu nesportisko uzvešanas sporta laukumā. Ļoti daudz šeit grūti tieši jaunie futbolisti, kuru uzvešanās ne vienmēr ir teicama. Nekorekta izturšanās pret tiesnesi jau daudzkārt sodīta, bet līdzīgi gadījumi joprojām atkārtojas. Pēc neveiksmīgas cīņas, bieži veic tiesnesi, kas tomēr var būt tikai ļoti retos gadījumos ir tiešām savu darbu veicis klūdaini. Arī šādos gadījumos spēlētājiem tiesnesim nekas nav aizrādams.

Piedzīvotā, kas jaunatnes līgas futbolisti gados daudz vecāko un piedzīvojumiem bagāto tiesnesi nekorekti apvaino. Pagājušā vasarā notika gadījums, kad futbolisti „apstrādāja“ cīņas vadītāju pat dūrēm. Daudzos citos gadījumos tiesnesim nācies noklausīties aizrādījumus un pārmetumus. Ir taču ļoti sāpīgi par padarīto darbu saņemt kā atlīdzību pārmetumus un pat rupjības. Jāņem vērā, ka tikai ārkārtīgi retos gadījumos spēles rezultātu var izšķirt tiesneša klūda, bet tikpat retos gadījumos zaudētāju vienība savu daļu vainas neuzņemas tiesnesim.

It sevišķi jaunajiem sportistiem trūkst paškritikas un neveiksmes cēloni tie atrod visādos blakus apstākļos, tikai ne savā vājākā spēles prasāhā. Šos vārdus lasot, centisimies turpmāk būt objektīvi un dēntļmeniski cīnītāji, kas prot ar godu arī zaudēt!

Nepatīkami iespaidu atstāj sarunāšanās laukumā un strīdēšanās savā starpā un ar pretinieku spēlētājiem. Bieži vien lielākie runātāji un blakus spēlētāju mācītāji paši nestāv savu uzdevumu angstumos. Šāda aizrādīšana un kritizēšana futbolistam nosit tikai cīņas taru un viņam patiešām sāk neveikties. Ik āstram spēlētājam var taču gadīties pa „melnajā dienā“.

Sveštautieši savā starpā vēl arvien sarunājas savā valodā, kaut arī tas lieģts. Ja nu laukumā tomēr kāds vārds sakams, tad to var noteikt arī latviešu valodā. Droši var teikt, ka it visi sveštautiešu futbolisti it apmierinoši prot mūsu valsts valodu, bet ja būtu arī zņņēmus, tad tāds futbolists var it ļabi spēles laikā izteikt bez sarunāšanās. Mūsu atjaunotā valsts prasa latviešu valodas lietošanu, tad lai izņemums nebūtu arī futbola laukumā. Gadījās novērot kādā I. līgas futbola cīņā, kad kāds futbolists izdarīja iemietīgu atļūguriski, kurš protams bija nepareizs. Arī šis gadījums katrā ziņā uzskatams par ne-

sportistu, ar kādu gan futbolistam nevajadzēja izrādīt savu „pārākumu“. Ne vienmēr zemāko līgu futbolisti atstāj cīņas lauku sveikdami pretinieku un tiesnesi ar sportisko „Sveiks!“ Sportiskais cīņas gars prasā šo draudzīgo sveicenu, kaut arī ja cīņa zaudēta un ir sirdī rūgtums. Lai atceramies nupat aizvadīto Baltijas futbola turnīru, kurā uzvarēja Igaunijas vienpadsmiti. Pēc spēles mūsu cīnītāji draudzīgiem rokās spiedieniem sveica Igaunijas valsts vienību — jauno Baltijas futbola meistaru. Jaunie futbolisti, mūcieties no mūsu vecās paaudzes spēlētājiem!

Vēl pēzīmējams, ka pat I. līgas vienības dažkārt neuzstājas vienādos tērpos. Ja trūcīgāko biedrību zemāko līgu vienībām. Tēpi reibūtu glūži vienādi — tas kautēk saprotams, bet gadījās redzēt nupat I. līgas vienību, kurās tēpi bija dažādi. Tiešām šādā izskatā vienība neatstāj patikamu iespaidu, tādēļ ļai biedrības parūpējas par futbola vienību pienācīgu ietērpju. Sparagais.

SODIEN LATVIJAS FUTBOLA MEISTARIBA SACENSAS

US — 16. JAPSK

Latvijas futbola meistarības izcīņā virslīgā šodien plkst. 17 JKS laukumā sacensās US un 16. JAPSK vienības. Abi vienpadsmiti patlaban atrodas tabeles lejas galā, kāpēc cīņa sevišķi svarīga. Vai tiešām šodien iegāvnieki atzīmēs savu pirmo uzvaru? Punktu stāvoklis futbola meistarībā uz šodienu:

Spēles	Vārti	Punkti	
ASK	2	8—5	4—0
Hakoah	2	8—4	3—1
RV	2	4—2	3—1
Olimpija	2	10—2	2—2
RFK	2	4—4	2—2
Kružoks	2	7—9	1—3
US	2	4—8	1—3
16. JAPSK	2	1—12	0—4

US — 16. JAPSK spēle ietilpst 3. kārtas cīņu sarakstā.
LJ BASKETBOLISTU TRENĪNS
šodien plkst. 17 Sporta namā.
LATVIJAS VANAGU
visu līgu (izņemot virslīgu) reģistrētājam un neregistrētājam basketbolistiem jāierodas uz sanākumi otrdien, 20. septembrī plkst. 21 Aizsargu ielā Nr. 12. Pārrunājams iecienīgu sadaļāšanas jautājums.